

SAMENWONEN... OF NIET

EN UW AOW-PENSIJEN/NABESTAANDENUITKERING ANW

INLEIDING	1
SAMENWONEN ... OF NIET? HET VERHAAL VAN HENK EN BEP	1
WAAROM IS DE VRAAG OVER SAMENWONEN ZO BELANGRIJK?	1
WANNEER WOONT U SAMEN?	2
WANNEER WOONT U NIET SAMEN, OOK AL DEELT U EEN WONING?	2
EN HOE ZIT HET MET HENK EN BEP?	3
U BENT GETROUWD MAAR U WOONT NIET SAMEN MET UW PARTNER	3
U HEEFT EEN NABESTAANDENUITKERING ANW	4
HEEFT U VRAGEN?	4
ADRESSEN SVB-KANTOREN	4

INLEIDING

Als u alleen woont ontvangt u een ander AOW-pensioen dan iemand die getrouwd is, een geregistreerd partnerschap heeft of ongehuwd samenwoont. Maar wanneer woont u samen? En hoe zit het als u een LAT-relatie (living-apart-together) heeft? Woont u dan samen ... of toch alleen? En hoe stelt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vast of u wel of niet samenwoont? In de hoofdstukken 2 tot en met 6 van deze leaflet zet de SVB alle zaken voor u op een rijtje die spelen bij de vraag: wanneer woont u samen en wanneer niet.

Bent u getrouwd maar woont u niet meer samen met uw partner? Bijvoorbeeld omdat uw huwelijk is stukgelopen, of omdat uw partner in een verpleeghuis is opgenomen? Dan is deze leaflet ook voor u. Lees dan hoofdstuk 7.

De leaflet spreekt steeds over de AOW (Algemene Ouderdomswet), maar gaat net zo goed over de nabestaandenuitkering Anw (Algemene nabestaandenwet). Informatie die alleen voor de Anw geldt vindt u in hoofdstuk 8.

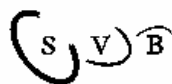
SAMENWONEN... OF NIET? HET VERHAAL VAN HENK EN BEP

De eindzestigers Henk en Bep kunnen het goed met elkaar vinden. Tijdens een vakantie in Spanje leerden

zij elkaar kennen. En het klikte meteen. Toch moeten ze er niet aan denken om te gaan samenwonen. Daarvoor hechten ze te veel aan hun vrijheid. En aan hun eigen huis. Maar ze zijn wel regelmatig samen, voor de gezelligheid. Bep logeert gemiddeld twee tot drie dagen per week bij Henk. Het komt ook wel eens voor dat Henk bij Bep logeert. Net hoe het uitkomt. De overige dagen zijn ze ieder in hun eigen huis. Lekker tussen mijn eigen spulletjes, aldus Bep. Als ze samen eten, betalen ze samen de kosten. Toen Henk vorig jaar ziek was, heeft Bep drie weken bij hem gelogeed om hem te verzorgen. Dit najaar gaan ze samen een paar weken met vakantie. Wonen Henk en Bep nu samen ... of niet? Lees het antwoord in hoofdstuk 6 van deze leaflet.

WAAROM IS DE VRAAG OVER SAMENWONEN ZO BELANGRIJK?

Die vraag is maar om één reden belangrijk: om het AOW-pensioen aan u te kunnen betalen waar u recht op heeft. Als de SVB niet weet of u alleenstaand bent of ongehuwd samenwoont, loopt u de kans dat u te weinig AOW-pensioen ontvangt. Dan doet u zichzelf tekort! Of u loopt het risico dat u juist te veel ontvangt. En dat heeft weer allerlei vervelende gevolgen. Daarom is het belangrijk dat de SVB op de hoogte is van uw persoonlijke situatie. En van wijzigingen daarin.

Een alleenstaande ontvangt een AOW-pensioen van 70% van het nettominimumloon. Voor mensen die getrouwd zijn of ongehuwd samenwonen is het AOW-pensioen 50% van het nettominimumloon (per persoon). Twee alleenstaanden die gaan samenwonen of trouwen, ontvangen samen niet 140% maar 100%.

WANNEER WOONT U SAMEN?

Misschien denkt u bij samenwonen alleen aan twee mensen die verliefd zijn op elkaar en die daarom in één huis willen wonen. Maar dat hoeft niet zo te zijn. Er zijn vele redenen waarom mensen bij elkaar willen wonen, bijvoorbeeld omdat het gezellig of gemakkelijk is. Of omdat het noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij ziekte. Voor de AOW maakt het niet uit waarom mensen samenwonen. En ook niet met wie. U kunt samenwonen met uw vriend of vriendin, maar ook met uw broer, zuster of kleinkind. Zodra twee mensen die niet met elkaar zijn getrouwd, besluiten om samen in één huis te wonen en één huishouding te voeren, is er sprake van ongehuwd samenwonen. Dat kan zelfs als de één officieel nog op een ander adres staat ingeschreven en een eigen woonruimte heeft.

In de wet heet het overigens niet ongehuwd samenwonen, maar het voeren van een gezamenlijke huishouding. U voert een gezamenlijke huishouding als u met iemand anders een woning deelt (het hoofdverblijf in dezelfde woning heeft) én als u beiden meebetaalt aan de kosten van de huishouding of voor elkaar zorgt. U voert alleen een gezamenlijke huishouding als de ander meerderjarig is.

Een woning delen

U deelt een woning als u beiden op hetzelfde adres staat ingeschreven. Als u op verschillende adressen staat ingeschreven maar altijd of een groot deel van de tijd samen bent, kunt u ook een woning delen.

Meebetalen aan de kosten van de huishouding

Levert u geen financiële bijdrage, bijvoorbeeld omdat u de financiën strikt gescheiden houdt of omdat u geen inkomsten heeft? Dan kunt u toch een gezamenlijke huishouding voeren als u voor elkaar zorgt. Bijvoorbeeld door elkaar regelmatig te helpen met allerlei klusjes in de huishouding, zoals boodschappen

doen, koken of wassen. Of elkaar te verzorgen bij ziekte.

Algemene regel: niet één onderdeel is bepalend. Hoe meer u voor elkaar zorgt, hetzij financieel, hetzij op een andere manier, hoe eerder u een gezamenlijke huishouding voert.

In een aantal situaties voert u altijd een gezamenlijke huishouding, ook al betaalt u niet mee aan de huishouding of zorgt u niet voor elkaar. Dat is het geval als u een woning deelt en als u:

- al eerder met elkaar getrouwd was;
- samen een kind heeft of de man een kind van de vrouw heeft erkend;
- een samenlevingscontract heeft waarin staat dat u geld bijdraagt in de huishouding;
- voor een andere sociale verzekeringswet al als samenwonend wordt gezien.

WANNEER WOONT U NIET SAMEN, OOK AL DEELT U EEN WONING?

In een aantal situaties ziet de SVB u als alleenstaand, ook al deelt u de woning met iemand anders. Dat is zo als u de woning deelt met:

- uw eigen (geadopteerde) kinderen, ongeacht de leeftijd;
- een kind jonger dan 18 jaar dat niet van u is, bijvoorbeeld een pleegkind;
- uw vader of moeder;
- twee of meer mensen van 18 jaar of ouder

De alleenwonende Johan ontvangt het AOW-pensioen voor een alleenstaande. Tiny, die samen met haar 35-jarige dochter woont, ontvangt eveneens het alleenstaandenpensioen. Als Johan bij Tiny intrekt, behouden zowel Johan als Tiny hun alleenstaandenpensioen (tweemaal 70% van het nettominimumloon). Als de dochter van Tiny op zichzelf gaat wonen, krijgen Johan en Tiny het gehuwdenpensioen (tweemaal 50%). Zij voeren nu namelijk een gezamenlijke huishouding.

- iemand die korter dan zes maanden bij u verblijft; Meneer Hendriks heeft een zware operatie achter de rug. Als hij uit het ziekenhuis komt, krijgt de alleenwonende Hendriks acht weken lang hulp van zijn eveneens alleenwonende schoonzuster Riet. Omdat zij aan de andere kant van het land woont, trekt Riet gedurende die acht

weken in bij haar zwager. Zij voeren geen gezamenlijke huishouding, omdat het verblijf tijdelijk is. Ook al delen zwager en schoonzuster één woning en verzorgt Riet haar zwager.

■ **Iemand met wie u een commerciële relatie heeft**
Een commerciële relatie is een zakelijke relatie met een contract. U heeft zo'n relatie als u betaalt voor het gebruik van de woonruimte of als u daar geld voor ontvangt. Of als er wordt betaald voor de zorg die u geeft of ontvangt bij hulpbehoefte.

Hulpbehoefte is iemand die door zijn of haar ziekte dagelijks hulp nodig heeft bij zaken als wassen en aankleden. Een kostgangersrelatie of een (onder)huurrelatie zijn voorbeelden van een commerciële relatie. Overigens kunt u zo'n relatie alleen maar hebben als de woning daarvoor geschikt is. Dat is het geval als de verhuurder en de huurder ten minste een eigen woon- / slaapkamer hebben.

U bewijst een commerciële relatie met een gedateerde en ondertekende overeenkomst, waarin de looptijd en de verplichtingen over en weer zijn opgenomen, evenals de te betalen prijs. Dat hoort een prijs te zijn die in het commerciële verkeer gebruikelijk is (dus geen 'vriendenprijsje'). Daarbij hoort ook dat u, of de ander natuurlijk, de prijs regelmatig aanpast. En dat u die prijs ook daadwerkelijk elke maand betaalt, bewijst u met bank- of giroafschriften.

Let op! Als de SVB heeft vastgesteld dat u samenwoont, kunt u deze samenwoonrelatie niet omzetten in een commerciële relatie.

EN HOE ZIT HET MET HENK EN BEP?

Kent u ze nog, Henk en Bep uit hoofdstuk 2? Wonen zij nu samen ... of niet? Om daar achter te komen kijkt de SVB eerst of zij een woning delen. Als dat zo is, gaat de SVB vervolgens na of zij voor elkaar zorgen. Henk en Bep kunnen namelijk alleen een gezamenlijke huishouding voeren als zij een woning delen én voor elkaar zorgen.

De feiten:

- Henk en Bep staan ieder op hun eigen adres ingeschreven;
- Zij hebben ieder een eigen woonruimte waar zij ook wonen;
- Zij logeren gemiddeld twee tot drie dagen per week bij elkaar;

- Zij betalen samen de kosten van het eten als ze samen zijn;
- Zij verzorgen elkaar bij ziekte;
- Zij gaan samen met vakantie.

De uitkomst:

Henk en Bep voeren géén gezamenlijke huishouding. Zij delen namelijk geen woning, want daarvoor brengen zij te weinig tijd met elkaar door. Het is nu niet meer relevant om te kijken of zij voor elkaar zorgen. Henk en Bep hebben een bij veel ouderen populaire LAT-relatie.

U BENT GETROUWD MAAR U WOONT NIET SAMEN MET UW PARTNER

Als u getrouwd bent kunt u om verschillende redenen niet (meer) samenwonen met uw partner. Dat kan weer gevolgen hebben voor uw AOW-pensioen. Bent u officieel nog wel getrouwd, maar woont u alleen omdat uw huwelijk is stukgelopen, dan beschouwt de SVB u als ongehuwd. In plaats van het AOW-pensioen voor een gehuwde ontvangt u het pensioen voor een alleenstaande.

Uw partner is opgenomen in een verpleeghuis

Misschien is het voor u realiteit: uw partner is definitief opgenomen in een verpleeghuis. Dat geeft een hoop zorg en verdriet. En al verandert het verdriet er niet door: het kan financieel voordelig zijn om uw AOW-pensioen te laten veranderen. Hoewel u natuurlijk voor de wet gewoon getrouwd blijft, kunnen u en uw partner het AOW-pensioen voor gehuwden laten omzetten in het hogere AOW-pensioen voor ongehuwden. U kunt een verzoek daarvoor indienen bij uw SVB-kantoor.

Het omzetten van uw AOW-pensioen heeft wel financiële gevolgen. Zo betaalt uw partner een hogere bijdrage voor de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Bij een alleenstaandenpensioen is de bijdrage hoger dan bij een gehuwdenpensioen. Door de hogere bijdrage kan het financieel voordeel gedeeltelijk of geheel wegvallen. Laat u daarom informeren door uw ziekenfonds of ziektekostenverzekeraar. Daar kunt u ook de folder 'Uw eigen bijdrage bij verblijf in een AWBZ-instelling' bestellen. Deze folder kunt u ook downloaden via www.cvz.nl (pagina Cijfers en Publicaties, Publieksfolders).

Naast de bijdrage AWBZ kan de keuze ook gevolgen hebben voor de belasting en soms voor eventuele huursubsidie. Neem voor meer informatie contact op met de betrokken instanties of bijvoorbeeld uw ouderenbond. Informatie over huursubsidie kunt u ook vinden op www.vrom.nl

Tip! Zet uw AOW-pensioen pas om als u weet wat de financiële gevolgen zijn.

U HEEFT EEN NABESTAANDENUITKERING ANW

Deze leaflet spreekt steeds over AOW. Maar waar AOW staat kunt u ook Anw lezen. Op een paar punten wijkt de Anw af. De afwijkende regels leest u hieronder.

Verlies nabestaandenuitkering bij samenwonen

U raakt uw nabestaandenuitkering Anw kwijt als u gaat trouwen, een geregistreerd partnerschap aangaat of als u met één andere meerderjarige gaat samenwonen. Als uw samenwoonrelatie binnen zes maanden eindigt, dan betaalt de SVB uw nabestaandenuitkering Anw weer uit.

Samenwonen met een hulpbehoevende

Als u gaat samenwonen met een hulpbehoevende, raakt u uw nabestaandenuitkering niet kwijt. Wel verlaagt de SVB uw uitkering van 70% naar 50% van het nettominimumloon. Datzelfde geldt voor uw nabestaandenuitkering als u zelf hulpbehoevend bent en met iemand anders gaat samenwonen. Hulpbehoevend is iemand die door zijn of haar ziekte dagelijks hulp nodig heeft bij zaken als wassen en aankleden.

HEEFT U VRAGEN?

Heeft u nog vragen, bijvoorbeeld omdat uw situatie net even anders is? Neem dan gerust contact op met uw SVB-kantoor. Kijk op internet; www.svb.nl of kom langs op uw SVB-kantoor. De kantoren zijn open van 8.00 tot 17.00 uur

ADRESSEN SVB-KANTOREN

BREDA

(076) 548 50 10
Rat Verlegstraat 2,
4815 NZ Breda

DEVENTER

(0570) 50 60 10
Snipperlingsdijk 2,
7417 Bj Deventer

GRONINGEN

(050) 316 90 10
Cascadeplein 5,
9726 AD Groningen

LEIDEN

(071) 512 96 10
Stationsplein 1,
2312 Aj Leiden

NIJMEGEN

(024) 343 10 10
Takenhofplein 4,
6538 SZ Nijmegen

ROERMOND

(0475) 36 80 10
Laurentiusplein 8,
6043 CS Roermond

ROTTERDAM

(010) 417 40 10
Posthumalaan 100,
3072 AG Rotterdam

UTRECHT

(030) 264 90 10
Graadt van Roggenweg 400,
3531 AH Utrecht

ZAANSTAD

(075) 655 10 10
Stationsstraat 112,
1506 DK Zaandam

